

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ

PAŽYMA

**DĖL VYRIAUSYBĖS 2005 M. RUGPJŪČIO 10 D. NUTARIMO NR. 876 „DĖL
STIPENDIJOS MOKĖJIMO IR MATERIALINĖS PARAMOS SKYRIMO MOKINIUI,
KURIS MOKOSI PAGAL PROFESINIO MOKYMO PROGRAMAS SIEK DAMAS ĮGYTI
PIRMĄJĄ KVALIFIKACIJĄ, TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKĖITIMO** (toliau –
Projektas) (TAP-20-1427(2); TAIS NR. 20-12068)

2020-09-07 Nr. NV-2412

Vilnius

Projekto rengėjas - Švietimo, mokslo ir sporto ministerija (toliau – Ministerija).

Projekto tikslas. Patvirtinti atnaujintą mokinių, kurie mokosi pagal profesinio mokymo programas siekdami įgyti pirmąją kvalifikaciją, stipendijų ir kitos materialinės paramos teikimo tvarką, kartu peržiūrint stipendijų bei kitos materialinės paramos dydžius.

Dabartinė situacija. Pagal šiuo metu galiojančią Stipendijos mokėjimo ir materialinės paramos skyrimo mokiniui, kuris mokosi pagal profesinio mokymo programas siekdamas įgyti pirmąją kvalifikaciją, tvarką:

- Mokiniam gali būti mokama iki 0,76 bazinės socialinės išmokos (toliau – BSI) dydžio mokymosi stipendija, t.y. 29,64 Eur. Mažiausia galima skirti stipendija - 0,27 BSI (10,53 Eur). Konkretus stipendijos dydis priklauso nuo mokymosi rezultatų. Stipendijos skiriamos profesinės mokyklos vadovo įsakymu. Stipendija neskiriama mokiniui, kuriam vykdoma laisvės apribojimo ar laisvės atėmimo bausmė ar kuris jau turi profesinę kvalifikaciją ir kt. Stipendijos mokėjimas nutraukiamas pašalinus mokinį iš mokyklos, suteikus mokiniui akademines atostogas ir kt. Stipendijoms mokėti reikalingas fondas apskaičiuojamas imant 70 proc. mokinių skaičių.
- Mokiniam gali būti mokama materialinė parama, kuri negali viršyti 2 didžiausių stipendijų dydžių, t.y. 59,28 Eur. Ši parama skiriama mokiniams, kurie yra netekę vieno iš tėvų (globėjų, rūpintojų) ar esantiems iš šeimų, auginančių 3 ir daugiau vaikų iki 18 metų ir vyresnius, mokiniams, turintiems vaikų ir kt. Materialinė parama skiriama ne dažniau kaip kartą per pusmetį.

Valstybės kontrolė 2020 m. sausio 31 d. atliktoje audito ataskaitoje „Ar profesinis mokymas organizuojamas efektyviai“ pažymėjo, kad „Visos profesinio mokymo įstaigos imasi iniciatyvos materialiai skatinti mokinius, bet teisės aktai dėl stipendijų ir materialinių išmokų dydžių nesikeitė daugiau nei 14 metų. Mokiniai, siekdami save išlaikyti, įsidarbina ir nelanko pamokų, iškreinta iš ugdymo proceso neįgiję kvalifikacijos“ ir pateikė rekomendaciją „Peržiūrėti ir pakoreguoti stipendijų ir materialinės paramos skyrimo tvarką“ (įvykdymo terminas 2020 m. III ketv.).

Projekto esmė, nauda. Projekte siūloma:

- Numatyti, kad mokymosi stipendija galės būti skiriama už mokymosi pažangą ir mokymosi pasiekimus ir už dalyvavimą įvairiose veiklose (savanoriškoje, nevyriausybinių organizacijų, sportinėje ir kt.), profesinio meistriškumo konkursuose, dalykinėse olimpiadose bei konkursuose (toliau - dalyvavimas veiklose).
- Nustatyti, kad mokymosi stipendija galės būti mokama mokiniams ne tik besimokantiems valstybės finansuojamose vietose pagal profesinio mokymo programas, bet ir jų modulius.
- Nustatyti didesnius mokymosi stipendijos dydžius: didžiausia mokymosi stipendija už mokymosi pažangą, pasiekimus būtų 3 BSI dydžio (117 Eur), mažiausia – 0,5 BSI (27,3 Eur) (konkretus stipendijos dydis būtų nustatomas atsižvelgiant į mokinių mokymosi rezultatus ir ne ilgesniam kaip mokslo metų pusmečio laikotarpiui; stipendija galės būti mokama ir pagal mainų programas studijuojant užsienyje); didžiausia stipendija už dalyvavimą veiklose būtų 5 BSI dydžio (195

Eur), mažiausia – 0,5 BSI (27,3 Eur) (mokiniui už tą pačią veiklą stipendija galės būti skiriama vieną kartą per mokslo metus).

- Nustatyti socialinės stipendijos dydį – 3 BSI (117 Eur) ir jos skyrimo mokiniams sąlygas (būtų skiriama mokiniui, kuris yra vienas iš bendrai gyvenančių asmenų arba vienas gyvenantis asmuo, turintis teisę gauti arba gaunantis socialinę pašalpą; mokiniui esančiam iš šeimos, auginančios (globojančios) tris ir daugiau vaikų iki 18 metų, arba mokiniui, kuris pats augina (globoja) tris ir daugiau vaikų iki 18 metų; mokinio specialiesiems ugdymosi poreikiams dėl įgimtų ar įgytų sutrikimų tenkinti). Socialinė stipendija būtų skiriama ne ilgesniam kaip pusmečio laikotarpiui ir mokama kiekvieną mėnesį.
- Nustatyti materialinės paramos dydį (ne didesnė kaip 3 BSI (117 Eur)) ir jos skyrimo mokiniams sąlygas (galės būti teikiama mokiniams, kurių materialinė būklė tapo sunki dėl jų pačių ligos, artimųjų giminių, globėjų ir kt. ligos ir mirties atveju, stichinės nelaimės ir kitais atvejais).
- Įtvirtinti kitas su stipendijų, materialinės paramos ir socialinės stipendijos mokėjimu susijusias nuostatas: tas pats mokinys galės gauti mokymosi stipendiją, socialinę stipendiją ar kitą materialinę paramą vienu metu; pirmiausia skirtos lėšos būtų paskirstomos mokymosi stipendijoms, likusios socialinėms stipendijoms, materialinei paramai, mokymosi stipendijoms už dalyvavimą veiklose; stipendijoms ir kitai materialinei paramai skirti teikėjo vadovo įsakymu bus sudaroma komisija ir kt.

Projekto nuostatomis įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės.

2019 m. stipendijų fondas buvo 3 577,6 tūkst. Eur. Besimokančių pagal profesinio mokymo programas ir gaunančių stipendijas buvo 18 984 mokiniai. 2020 m. stipendijų fondas siekė 6 166 tūkst. Eur. Besimokančių pagal profesinio mokymo programas ir gaunančių stipendijas buvo 17 127 mokiniai.

Nauda. Profesinių mokyklų mokiniams būtų padidintos mokymosi stipendijos, skiriamos socialinės stipendijos ir teikiama kita parama.

Derinimas. Projektas derintas su Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Finansų ministerija ir Teisingumo ministerija. Projektas aptartas 2020 m. rugpjūčio 17 d. neformaliame ministrų pasitarime, 2020 m. rugpjūčio 25 d. tarpinstituciniame pasitarime ir patikslintas įvertinus Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės ir Socialinės politikos grupės pateiktas pastabas.

Ministerija, atsižvelgdama į Teisingumo ministerijos ir Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas, sutinka, kad Vyriausybės posėdžio protokoliniu sprendimu jai būtų pavesta parengti atitinkamų Švietimo įstatymo ir Profesinio mokymo įstatymo straipsnių pakeitimus.

Atitiktis Vyriausybės programai. Projektas yra susijęs su Vyriausybės programos 127.4. pap. siekiu plėtoti patrauklią ir lanksčią profesinio mokymo sistemą.

Dalykinio vertinimo išvada. Siūlytina Projektą svarstyti tarpinstituciniame pasitarime ir Vyriausybės posėdžio B dalyje.

Socialinės politikos grupės patarėja
tel. 8 706 63741, el.p. aiste.zedelyte@lr.lt

Aistė Zedelytė-Kaminskė